

FRITHJOF II

FRITHJOFS
VENNER

Nr 1/23

Vårens medlemsnummer

MEDLEMSBLAD FOR
FRITHJØFS VENNER

Redaksjonen:
Fredrik Lange-
Nielsen
Brit Lehne
Liv Hem

Bladets adresse
Frithjofs Venner Post-
boks 134 Sentrum
3251 Larvik

Vipps
Frithjof 2
#513059

Bankgiro.
2510 14 79032

Web- adresse
www.frithjof.no

Sats/layout,
trykking
Print Konsult,
Høgenhallveien 12
3158 Andebu

Takk til alle bidrags-
ytere. Ideer til stoff og
bilder er velkommen

Forsidebilde:

*Polarskuta «Fram»
klar til sjøsetting i
Rekkevik 26. oktober
1892*

Innhold

Kjære Frithjofs venner	3
Årsberetning for Frithjofs Venner 2022	4
Litt om motorarbeidet	6
Aksjon ny motor	8
Seilsesongen 2023	10
Vinterfesten	13
Ødegaarden båtbyggeri – Et viktig kulturminne	14
Losskøyta «Songvaar» av Ny-Hellesund	16
Seilingsplan 2023	20
Velkommen til sommerfest	22
Fredrik Lange-Nielsen, Ildsjel og primus motor på Frithjof II gjennom 40 år	23
Mannen som bygde «Fram»	28
Fyrvokter på Tvistein	32
Frithjofprodukter	37
Losskøyta Frithjof II Organisering	38
Organisasjonsmodell	39

Norconsult

Rådgivende ingeniører

Kjære Frithjofs Venner

I dag er jeg bare glad! Og det kan dere være også! Klapp deg selv på skulderen og si høyt til deg selv: Dette fikk vi til!

Hvorfor? Vi har fått innvilget støtte til ny motor og nytt gir fra Sparebankstiftelsen DNB! Det er tid for å juble! Motor og gir ble satt i bestilling minutter etter at damen i telefonen hadde spurt: Sitter du? Ja, svarte jeg, og ante at kanskje hadde vi hatt litt flaks.

Men at vi skulle få innvilget hele søknadsbeløpet på 300 000 kroner, det hadde jeg jo ikke turt å håpe på.

Jeg har snart mistet tellingen på hvor mange søknader vi har sendt for å få tak i penger til ny motor og nytt gir. Men jo mer frustrert jeg ble over at dagene gikk og sesongen krøp nærmere, uten motor, jo mer gikk det opp for meg at denne skøyta's overlevelse, aktivitetsnivå og framdrift ligger i hver enkelt sjel som engasjerer seg. Det er enkeltmedlemmene i styrene til Frithjofs Venner og i Stiftelsen, og enkeltmedlemmene i venneforeningen som har hørt at vi mangler midler, og som har satt i gang egne tiltak. Det er våre venner i ulike kystlag som engasjerer seg for oss, det er venner i andre organisasjoner og enkeltbedrifter som bidrar med midler og ønsker oss lykke til. «På Puben for Frithjof», som ble arrangert på Mikron i Larvik 4. februar, samlet inn 22 000 kroner i inngangspenger og loddsalg! Til nå har vi samlet inn penger fra enkeltpersoner, bedrifter og foreninger, inkludert 35 000 kroner fra Stiftelsen UNI. Og i dag fikk vi full pott, fra Sparebankstiftelsen DNB!

Det er frustrerende å være pengelens. Men i løpet av dette halve året har jeg lært mye om alle folka som lever rundt skøyta vår. Det er deg som medlem og andre enkeltpersoner med et hjerte for Frithjof som betyr aller mest i jakten på ideer, løsninger og penger. Takk for at nettopp du engasjerer deg, og fortsetter å si ja til å ta i et tak. Og takk for at du betaler medlemskontingenten for å sikre grunnfinansieringen av driften av skøyta. Nå kan vi trekke et lettelsens sukk og glede oss til å få montert ny motor!

Så hva skjer med sesongen 2023?

Den tristeste beskjednen til nå har vært å måtte takke nei til oppdraget med å dra på tokt med alle de 550 femteklassingene i Larvik kommune som ønsket seg på tur med Frithjof II før St.Hans. Dette er en oppgave og en tradisjon vi har hatt i 20 år, med vår skipper Øyvind Lauten i front. Men både Larvik kommune og Oslofjordens Friluftsråd, som er våre samarbeidspartnere, ønsker oss velkommen tilbake neste år. Det er godt å høre.

Planleggingen av resten av seilesesongen er i gang, men for korrekt informasjon er det viktig at du følger med på Frithjof II sin webside: www.frithjof.no. Her vil du finne oppdatert seilingsplan for sommeren. Det tar tid å få motor og gir levert, og det tar tid å få installert alt sammen. Så per nå vet vi ikke helt når Frithjof er seilingsklar med ny motor og nytt gir i funksjon. Men gutta i motorgruppa er på saken!

Og jeg gleder meg til å se deg ombord på Frithjof igjen!

Lill-Torunn Kilde
Styreleder Stiftelsen Losskøyta Frithjof II

Styret i Frithjofs Venner har hatt følgende sammensetning i 2022:

- Styremedlem: Einar A. Andersen
Styremedlem: Ronald Nilsen
Styremedlem: Svein Flusund
Styremedlem: Vigdis Mette Amlie
Styremedlem: Dag Ottar Vold
1. varamedlem: Bjørn Hellner /
Hans Petter Skontorp
2. varamedlem: Anne Thorenfeldt
3. varamedlem: Linda Nilsen Augland

Andre sentrale funksjoner:

- Dugnadsansvarlig:
Fredrik Lange-Nielsen
Ansvarlig driftsgruppe:
Hans Petter Skontorp
Kasserer:
Erling Augland
Seilingsansvarlig:
Anne Thorenfeldt
Materiell/rekvisittansvarlig:
Vigdis Mette Amlie
Redaktør medlemsblad:
Fredrik Lange-Nielsen
Web-ansvarlig:
Erling Augland
PR-gruppe ansvarlig:
Vigdis Mette Amlie
Representanter i styret for Stiftelsen
Losskøyta Frithjof II:
Hans Petter Skontorp /
Lill-Torunn Kilde,
Erling Augland.

Generelt

Det har vært avholdt 6 styremøter i denne perioden. Alle møtene har vært felles styremøter mellom Stiftelsen Losskøyta Frithjof II og venneforeningen Frithjofs Venner. Vi måtte tidlig i perioden finne ny representant fra Frithjofs Venner som kunne være leder av Stiftelsen. Lill-Torunn Kilde ble i september valgt til ny representant. Hans

Det nye styret. Fv. Elin Kragset Vold, Magne Gaasemyr, Geir Foss-Pedersen, Vigdis Mette Amlie, Einar A. Andersen. Ikke tilstede: Svein Flusund, Hans Petter Skontorp og Linda N Augland

Petter Skontorp gikk da ut av Stiftelsen og ble valgt inn som vara i styret for Frithjofs Venner etter Bjørn Hellner.

Samarbeidet mellom venneforeningen og eier (Stiftelsen) har vært bra og medført at vi har en effektiv og samordnet organisering av våre ressurser.

Motorproblemene fra tidligere år har også dette året preget sesongen og har hatt stor fokus. Det er nå vedtatt at vi må anskaffe oss en ny motor.

En svært gledelig begivenhet var at vi fikk kr. 500.000 fra Larvik kommune som Stiftelsen har vedtatt å bruke til nedbetaling av vår gjeld.

Medlemsoversikt

Pr. 31.12.22 har vi 142 betalende medlemmer. I tillegg er det individuelle livsvarige medlemmer og bedrifter o.l. som står som livsvarige medlemmer eller får bladet vårt av andre grunner. Dette utgjør 28 personer/bedrifter/organisasjoner. Det er 13 listeførte medlemmer som ikke har betalt kontingenten i 2022.

Medlemsbladet

I 2022 var det det 38.året medlemsbladet kom ut, også i år med 2 nummer. Redaksjonen har bestått av Fredrik Lange-Nielsen, Brit Lehne og Liv Hem. Medlemsbladene inneholder en god balanse mellom hva som har skjedd eller skal skje i løpet av året, samt historiske artikler om vår kystkultur eller tidligere los virksomhet.

Dugnad

Det var også i 2022 gjennomført et omfattende dugnadsarbeid med maling av storseilet, ny klyverbom, ny vimpel, nye madrasser, nytt toppseiltrekk, skraping, maling, oljing med mer slik at Frithjof II var klar til årets seilsesong.

Seilsesongen 2022

Seilsesongen 2022 har, pga motorproblemer, stort sett blitt avlyst med ett unntak. Vi fikk gjennomført Colin Archer Havnefestival med Frithjof og skutetreff ute på Svenner, kappseilas i Indre havn, med maritime aktiviteter på Skotta, foredrag på Sjøfartsmuseet, omvisning på Tollerodden og på RS 14 Stavanger.

I tillegg var Frithjof scene for Larvik barne- og ungdomsteater som hadde en forestilling med glimt fra losen Ulabrands liv.

Grasrotandel/Norsk Tipping

Pr 31.12.22 er det 33 personer som har registrert seg som "grasrot" spiller i Norsk Tipping. Det har i 2022 innbrakt kr. 8.060 til Stiftelsen.

Frithjofs internettside

Erling Augland har stått ansvarlig for vår internettside www.frithjof.no.

Utfordringer fremover

Vi sliter med økonomi og må skaffe oss nye friske økonomiske midler slik at vi kan få skøyta klar til årets sesong. Dette har vår høyeste prioritet og vi håper dette vil bli løst med det første.

En annen stor utfordring vi ser komme, er at mange av oss som er aktive begynner å bli eldre. Vi har siste årene mistet noen av våre aktive, og flere av oss begynner å slite med helseproblemer. Vi trenger nye yngre og aktive medlemmer.

Nye retningslinjer fra Sjøfartsdirektoratet stiller krav som vi må tilpasse oss. Det er vårt mål at vi fortsatt kan gjennomføre turer med barn og unge og levendegjøre tidligere losvirksomhet og vår kystkultur.

Når ny motor er på plass vil Frithjof II være helt nyrestaurert og klar for mange nye år.

Styret i Frithjofs Venner

Hans Petter Skontorp, Vigdis Mette Amlie, Anne Thorenfeldt, Ronald Nilsen, Svein Flusund, Dag Ottar Vold, Einar A. Andersen, Linda Nilsen Augland.

Litt om motorarbeidet

Erling Augland

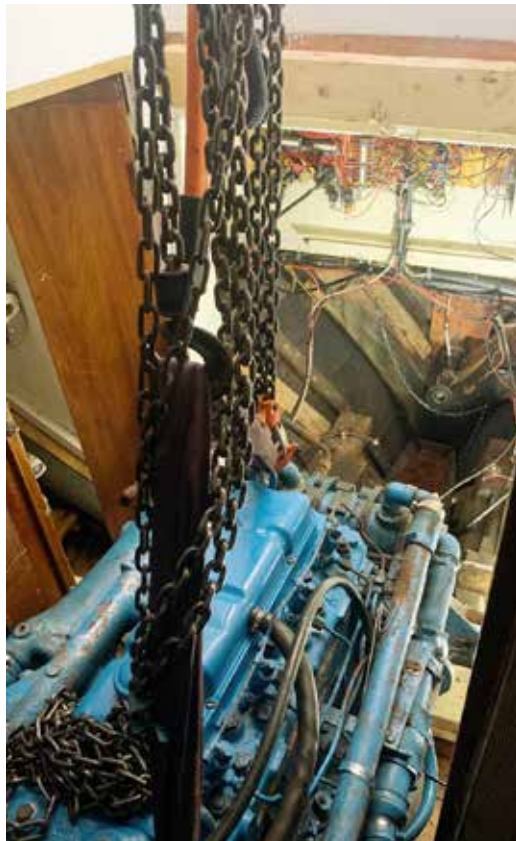
Det har ikke skjedd så veldig mye omkring ny motor, men det pågår jo litt for å skaffe penger.

Vi bestemte oss for å ta ut den gamle motoren, like godt først som sist. Den skal jo ut uansett.

11. februar var vi en liten gjeng som møttes for å begynne demontering. Ledninger og slanger ble frakoblet og motoren skrudd løs fra motorbeddingen. Vi var Hans Petter, Svein og undertegnede.

18. februar ble motoren ved hjelp av talje løftet fremover til like under nedgangsluka, klar til å løftes ut. Giret ble skilt fra motoren og løftet ut på dekk. Motoren ble tømt for olje og frostvæske, så dette ikke renner ut når vi snur motoren på høykant. Den må nemlig på høykant for å komme opp nedgangsluka. Det var Hans Petter, Dag Ottar, Svein og Anders som gjorde dette.

25. februar løftet vi den gamle motoren ut av Frithjof. Viking Redningstjeneste stilte med kranbil. Som nevnt må motoren på høykant for å komme ut. Og selv da er det ikke mer enn noen få cm klaring. Skyveluka må tas bort for å få dette til. Motoren blir løftet opp i to løftepunkter så vi kan justere

Gammel motor på vei ut.

Foto: Erling Augland.

Bruk din lokalelektriker

H A F A
E L E K T R O • A S

LARVIK Tlf: 33 13 38 88

vinkelen på hvordan den henger. Til dette var vi Hans Petter, Dag Ottar, Svein, Anders og undertegnede. Pluss to karer fra Viking. Svein la motoren ut på Finn og snart var den solgt til Tromsø som delemotor for kr 10 000.

Takk for innsatsen, Perkins, og lykke til som delemotor i Tromsø.

RørleggerSenteret

Kirkestredet 1, (Skottebrygga) 3263 Larvik

Tlf. 33 18 43 15 – 33 18 49 34

Mob. 980 11 455 / 913 96 341 – Faks 33 18 20 59 –

www.rorleggersenteret.no

Vi utfører alt av rørleggerarbeid for bolig og industri – Butikk med stor utstilling

PORSGRUND

FM Mattsson

Fossbad

MILJØFYRTÅRN® bedrift

Aksjon ny motor!

Når den gamle motoren sier takk for seg, hva gjør vi da? Med gode venner er alt mulig!

Tekst: Lill-Torunn Kilde

De siste årene har motoren ombord i Frithjof varslet oss om sin dårlige tilstand, med varmgang og vann i olja, og i fjor var det definitivt slutt. Ny motor måtte skaffes, men vi manglet penger. Stiftelsen og Frithjofs Venner satte derfor i gang en egen aksjon for å skaffe midler til ny motor og nytt gir.

På puben for Frithjof

Først ut i aksjonen var en pubkveld for medlemmene. Lørdag 4. februar fylte Kari Foss-Pedersen og Frithjofs Venner opp Mikron i Larvik til randen. Visesanger Louis Jacoby og mannskoret Svennerskum stilte opp med sang og musikk på dugnaden. Inngangspenger og loddsalg ga 22 000 kroner i kassa. Samme kveld fikk Frithjof overrakt til sammen 40 000 kroner i gave fra Kystlaget Fredriksvern og Stavernodden Fyr (30 000 kr), og bedriften Hydrosand i Larvik (10 000 kr).

Forut for pubkvelden hadde Line Fredriksdatter satt opp en Spleis-aksjon for alle som ikke hadde anledning til å komme på puben. Her ble det samlet inn over 22 200 kroner i løpet av få uker.

Sponsorer og søknader

Samtidig har styret i Stiftelsen sendt søknader til ulike organisasjoner om økonomisk støtte til innkjøp av ny motor og nytt gir. Felles for mange av de aktuelle organisasjonene er at de har strenge retningslinjer. Vi kunne for eksempel ikke sette i gang tiltaket før vi hadde fått tilsagn om penger. Det gjorde at vi ikke kunne bestille motoren før vi hadde finansieringen i orden, og dermed tapte vi tid.

Fram til slutten av mars hadde vi så langt kun fått svar på to søknader. Negativt svar fra Riksantikvaren, og positivt svar fra Stiftelsen UNI, på 35 000 kroner. Fortsatt ventet vi på svar fra Sparebankstiftelsen DNB, Larvik kommune, Larvikbanken, Østlands-Posten, og Anders Jahres Humanitære Stiftelse.

Da vi uventet og veldig positivt fikk gave fra Kystlaget Fredriksvern og Stavernodden Fyr, sendte vi en søknad til Svenner Fyr Kystlag. De matchet gaven fra de andre og ga oss 30 000 kroner!

Styret i Stiftelsen satte også i gang en sponsoraksjon blant virksomheter i Larvik-regionen. Her kunne man velge mellom gull-, sølv- eller bronsesponsor, med henholdsvis 20 000 kroner, 10 000 eller 5 000 kroner. Stavern og omegn sjømannsforening meldte seg raskt på som gullsponsor!

Men alt dette var før telefonen kom fra «Norsk Tipping på Hamar», eller retttere sagt Sparebankstiftelsen DNB. Frithjof fikk innvilget søknaden og fikk penger til ny motor og nytt gir!

Det er bare å juble, og takke alle som har bidratt!

Planlegger for sesongen

Med mange ukers leveringstid på motor og gir, er det likevel fare for at vi kommer sent i gang med årets sesong. Imens får vi jobbe på med vårdugnad og planlegging av seilingssesong og sommeraktiviteter. Følg med på Facebook og websiden vår for oppdatert informasjon.

*En lørdag i februar tok Svein Flusund og resten av motorgruppa i Frithjofs Venner et siste farvel til en trøblete motor. Godt hjulpet av Odd Inge Bjørnstad fra Viking Redningstjeneste.
Foto: Erling Augland*

Seilsesongen i år planlegges under forutsetning av at vi får ny motor om bord. For tiden ligger Frithjof II til kai på Skotta uten motor, og arbeidet med å få alt på plass innen seilsesongen pågår for fullt. Men, det er en del ting som er utenfor vår kontroll, som for eksempel leveringsfrister og tilgjengelige fagfolk, så det er bare å krysse fingrene og håpe at alt kommer på plass i tide ...

Vi HÅPER at vi kan ønske deg velkommen om bord til fine turer i seilsesongen 2023!

Turer til Svenner

Vi har satt opp seks søndagsturer til Svenner i år; fire i juni og tre i august. Disse populære turene er gratis for medlemmer. Vi har ikke lenger dispensasjon til å seile med passasjerer, så alle som vil være med må melde seg inn i Frithjofs Venner. Det koster kr 400,- per år. Vi har også familiemedlemskap til kr 500 per år,-.

Avreise fra Skottebrygga kl 10.00 og retur til Skotta rundt kl 17.00. Vi går i land på Svenner og tilbringer noen timer der, og vi går ofte over til Nordbogen, som byr på fine bademuligheter. På turen til og fra Svenner heiser vi seil når været tillater det. Se seilingsplanen for nærmere datoer. Påmelding ved oppmøte på Skottebrygga. Vi gjør oppmerksom på at vi har en begrensning på 12 passasjerer, så det kan lønne seg å være ute i god tid.

Seilkurs 2023

Hvis du tenker at du kunne ha lyst til å være mannskap på Frithjof, er dette seilkurset midt i blinken for deg! Kursholderne er våre erfarne skippere. Her lærer du alt du trenger for å være mannskap om bord, fra grunnleggende seilteknikk til knuter, knop og

maritimt fagspråk. Det er ikke få meter tau man skal holde orden på under en seiltur, og det er heller ingen ulempe å vite forskjell på styrbord og babord. Kurset er åpent for alle, går hver onsdag over fire uker og koster kr 400,-. I tillegg må du melde deg inn i Frithjofs Venner, siden vi nå kun har lov til å seile med medlemmer. Påmelding ved oppmøte første kurskveld, onsdag 24. mai. Møt opp – vi trenger mannskap for å kunne gjennomføre turene våre!

Pinsetur til Seil Isegran

Hvert år i pinsen, i år 26. - 29. mai, arrangerer Seil Isegran regatta for tradisjonelle og klassiske seilfartøyer, og i år feirer de 20-årsjubileum. Arrangementet foregår på Isegran i Fredrikstad med en seilas på Lera utenfor Kråkerøy. Fartøyene ankommer Isegran på fredag, og lørdag blir det vanligvis seilas rundt Kråkerøy med småbåtene. Søndag er det tid for en vennlig kappestrid med skøyter og meterbåter på Lera, og på kvelden blir det seilfest i Båthuset med underholdning av forskjellig karakter.

Sommerfest om bord for medlemmer

Dette har blitt en populær tradisjon, så vi inviterer igjen til Frithjof-tokt på fjorden!

Vi fyller båten med god mat og glade Frithjof-venner fredag 10. juni, og lar vær og vind avgjøre hvor vi gjør strandhogg, som regel et sted i Viksfjord. Dette er en medlemstur, og festkomiteen v/Vigdis Amalie tar imot påmelding etter «førstemann til mølla»-prinsippet.

Kulturskrinet 2023 uten FII

I mer enn 20 år har Frithjofs Venner medvirket til at alle 5. klassingene i distriktet har fått en tur på fjorden for å lære om gamle seiltradisjoner og livet på sjøen, og i samarbeid med Oslofjorden Friluftsråd kommet i land på Malmøya for å lære om livet i fjæra.

Dette prosjektet gjennomføres også i år, men vi har dessverre måttet overlate seilingen til andre, siden vi ikke kan garantere at vi har fungerende båt innen midten av mai, da prosjektet begynner.

Sankthans på vannet

Sankthansaften går båtkortesjen som vanlig fra Stavern via Viksfjord og Franklinodden til Larvik, og hvis Frithjof II er klar, drar vi ut fra Skotta kl 16.30 for å være lederbåt. Deretter blir det gjerne litt tøffing rundt på fjorden, og muligens strandhogg på egnet sted, litt avhengig av vær- og vindforhold. Denne turen er forbeholdt medlemmer.

Nordisk Skutträff 2023

Nordisk Skutetreff 2023 avholdes i år i Hobro i Danmark 28. juni - 2. juli. Dette er et treff for tradisjonelle seilfartøy, et stort arrangement med regattaer og sosialt samvær. Det er oppfølgeren til Nordisk Seilas som Frithjof har deltatt på i en årrekke, så her er det mulighet for å møte mange gamle regattakonkurrenter og seilvenner. Overnatingsstur for medlemmer.

Kystens Landsstevne

20. - 23. juli avholdes Forbundet Kystens landsstevne, som hvert år samler mellom 150 og 300 historiske båter i alle størrelser

til en langhelg i kystkulturens tegn. I år er stevnet lagt til Jeløya ved Moss. Folk kommer langveisfra for å delta, og arrangementet trekker et stort publikum. Etter all sannsynlighet drar vi flere båter ifølge innover, så dette kan bli en sosial medlemstur med mulighet både for fine seilopplevelser, maritime aktiviteter og sosialt samvær.

Colin Archer Havnefestival

Helgen 28. - 29. juli er Frithjofs venner som alltid med på å arrangere Colin Archer Havnefestival her i Larvik. Båtfolket møtes til tradisjonelt skutetreff på Svenner fredag kveld, og lørdag formiddag viser vi fram de flotte skøytene for fulle seil under vennskapsseilasen i Indre havn. Det blir også maritime aktiviteter på Skotta i regi av Larviksmuseene, og foredrag på Tollerodden. Mer info kommer på vår Facebook-side, og på www.frithjof.no.

Forts. neste side

SÖRUM
trevare A/S

**Dører Garasjeporter
Vinduer Montering**

Tlf. 33 13 90 90

post@sorum-trevare.no

www.sorumtrevare.no

UTLEIE AV BYGG- OG ANLEGGSUTSTYR

PEDER
HAAKESTAD AS
LARVIK - TLF. 33 16 38 38

PEDER HAAKESTAD AS

Elvevn. 142, 3271 Larvik

Tlf: +47 33 16 38 38

mail@haakestad.no

www.haakestad.no

Utleie av stillaser,
lifter, minigravere
og diverse utstyr for
bygg og anlegg.

Risør Trebåtfestival – 40 år

Fra 3. til 6. august er det trebåtfestival i Risør, og i år blir det om mulig enda mer liv og røre enn vanlig, for Trebåtfestivalen fyller 40 år og Risør by feirer 300-årsjubileum! Vakre trebåter, regattaer, maritim stemning og tjærelukt, salgsboder og et rikholdig program både til lands og til vanns er blant det festivalen kan by på. De senere årene har skøytene ligget fortøyd i indre havn, og det er mange som kommer en tur om bord for å besiktige den fine skuta vår. På kveldstid er det yrende liv på brygga, og det hender nok at det vanker en ankerdram blant sjøulkene som vandrer fra båt til båt. Dette er en overnattingstur for medlemmer.

Treningsseiling i august

I august prøver vi å få til fire onsdagskvelder med treningsseiling for medlemmer fra kl 18 til 21. Dette er tenkt som en oppfølging fra seilkurset, men også som oppfris-

king for «rustne» medlemmer og som aktivitet for medlemmer som bare har lyst til å seil mer. Tanken er at oppdraget skal gå på rundgang blant skipperne, og det er avhengig av interesse fra medlemmene, så vi får se hvordan det blir.

Nordisk Gaffelriggseminar

Nordisk Gaffelriggseminar avholdes i år her i Norge, nærmere bestemt i Grimstad helgen 21.-23. september. Her blir det formidling av kunnskap, mulighet til å heve ferdighetsnivået for å beherske eget fartøy bedre gjennom praktiske øvelser, inspirerende faglige foredrag og mulighet til å møte andre gaffelriggentusiaster fra alle de nordiske landene. Dette er en medlemstur anbefalt for alle som ønsker å lære mer om å seile gammel skøyte.

Hvis du liker deg på vannet, er det lurt å være medlem av Frithjofs venner!

Velkommen om bord i Losskøyta Frithjof II!

*Hilsen seilingsansvarlig
Anne Thorenfeldt*

Tlf. 33 47 17 00

Pindslevn. 1B
Boks 1063,
3203 Sandefjord

VINTERFESTEN 17. februar

Vigdis Mette Amlie

I følge min lille oversikt, er det 5. året vi har hatt vinterfesten vår på Spiseriet. Som mange husker, hadde vi tidligere store fester på Druidenes hus med høy stettføring, mye moro og 50-60 gjester. Etterhvert ble vi færre, og inntok derfor både klubbhuset på Karistranda og Musikkhuset på Østre Halsen. Menyen var alltid den samme, erter, kjøtt og flesk fra Abrahamsen! Amerikansk auksjon var populært- den ga mynt i kassa, og premier til de heldige.

Å treffes utenom sesongen var viktig, men komiteen ønsket seg litt mindre arbeid. Kunne vi "gå ut" å spise i stedet, og forlate både meny og auksjon??

Med mindre medlemmene ønsker noe annet, blir vi nok i det lille rommet vårt på Spiseriet og nyter smakfull indisk mat og god service.

Denne kveldens høydepunkt må ha vært da Fredrik deklamerte Ibsens Terje Vigen, 42 vers uten manus og uten å gå i stå. Impone- rende. Tusen takk Fredrik!!

Takk til alle 17 som bidro til en trivelig kveld!

Vel møtt neste februar, men det er en ny sjanse før det - på bøljan blå med Frithjof II i juni :)

Maten smaker i godt lag. Fv. Einar, Liv, Reidun, Per Oscar, Britt, Dag, Asbjørg, Jorunn, Magne

Ødegaarden Båtbyggeri – et viktig kulturminne!

Tron Wigeland Nilsen

Småbåter har vært en viktig del av dagliglivet langs kysten – både til fiske, transport - og etter hvert også knytta til ferie og fritid. Men båtbyggerne har vel gått under radaren for de fleste, unntatt hos enkelte ildsjeler.

Lokale båtbyggere som Varild, Ødegaarden, Thorsen, Wiksten og Harald Johansen ved Stavern Båtbyggeri, har etter mi mening ikke fått den oppmerksomheta de fortjener. I tillegg var det mange som bygde småbåter til seg sjøl og som attåtnæring. Bare i Larvikdistriktet vil jeg anslå at det er bygd rundt 5.000 småbåter de siste 150 åra, og jeg mener at det er viktig å ta vare på denne historia.

Martin Ødegaarden er en av de mest kjente båtbyggerne i distriktet. Han begynte for seg sjøl rundt 1930, etter først å ha jobba en periode hos Varilds Båtbyggeri på Vestre Halsen (*Båtbyggere i Larvik – Varild – KYSTKULTUR (wordpress.com)*). Båtene hans hadde ord på seg for å være gode sjøbåter, og han bygde både prammer, seilsjekter og motorsjekter.

Mange av prammene gikk til folk som skulle bruke dem i Lågen. Martin Ødegaarden, holdt på til rundt 1970 og døde i 1979. Det som er unikt, er at bygninga står mer eller mindre intakt med maler og verktøy, og Larvik kommune har slått fast at: «Båtbyggeriet vil bli prioritert i kommunens kul-

Et 20-talls personer, med ordføreren i spissen, trossa kuldegradene ved ei markering ved båtbyggeriet før jul. De nybygde båtene blei tatt ut her på sida av bygninga. En idé er å ha la dørene stå åpne sommerhalvåret med tekst og bilder, med hengsla glassvegg bak, slik at utstillinga kan være visuelt være tilgjengelig hele døgnet. Foto: Ole Engen.

Båtbygger Martin Ødegaarden i sitt rette element. Privat foto, som gjengis med tillatelse av Anna Dahl Jensen.

turminnearbeid, i dialog med eier og frivillige.»

Tjølling Historielag har tatt initiativ til å ta vare på båtbyggeriet som et kulturminne og en formidlingsarena, og har inngått en samarbeidsavtale med grunneier Martin Ødegaarden (oldebarn av båtbyggeren) for 15 år, med rett til fornyelse.

Vi har allerede noen tanker om å skape ny aktivitet i båtbyggeriet, men gode ideer mottas med takk! De gjenværende Ø'gaarden-sjektene begynner å trekke på åra og trenger en del stell. Kanskje kan det være en idé å tilby en prosjektplass til en eier av Ø'gaarden-sjekte for opplag og vedlikehold om vinteren? Det kan også være aktuelt å gjøre en avtale med Den kulturelle skolesekken i kommunen, slik at skoleungdommer kan få innblikk i denne sida av kulturhistoria vår.

Historielaget har mottatt 275.000 kr fra Larvik kommune, øremerka restaurering av båtbyggeriet, hvilket skulle være nok til å restaurere taket. Dette er prioritet nr. 1, da det lekker. Det er oppretta ei prosjektgruppe bestående av Rolf Buran (pensjonert arkitekt), Svein W. Løsnæs og Jon Østgård (fra styret i Historielaget), samt undertegnede.

Vi har også fått god, faglig bistand fra Ellen Margrethe Devold, som er kulturvernrådgiver i Larvik kommune. Arbeidet med taket vil bli påbegynt etter påske. Historielaget søker ellers andre steder om midler for å finansiere restaurering av resten av bygninga, samt lage ei utstilling. Historielaget har allerede sikra seg ei Ø'gaardensjekte som skal stilles ut. Vi vil etter hvert få behov for dugnadsinnsats, og har du lyst til å bidra, er det bare å ta kontakt med et av medlemmene i prosjektgruppa!

15. mars hadde prosjektgruppa ei befaringsav båtbyggeriet med byggmester Håvard Martinsen og Ellen Margrethe Devold fra Larvik kommune. Prosjektgruppa er opp-tatt av å restaurere båtbyggeriet etter antikvariske prinsipper, eksempelvis å beholde gammel takstein og beholde mest mulig av eksisterende kledning, for på den måten beholde mest mulig av autentisiteten. De nybygde båtene blei i si tid tatt ut på sida av bygninga. Vi tenker oss at disse dørene kan stå åpne i sommerhalvåret med tekst og bilder, og med flyttbar glassvegg på innsida, slik at utstillinga visuelt vil være tilgjengelig hele døgnet. Men framdrifta vil uansett være avhengig av finansiering og dugnadsinnsats.

Sjekta i forgrunnen er ei Ø'gaardensjekte. Bildet er tatt i Sjektekanalen i Stavern. Foto: Privat.

Losskøyta ”Songvaar” av Ny-Hellesund

Av Erling Augland

Songvaar utenfor Ny-Hellesund i 1934. Foto: Anders Beer Wilse

Kilde: Foreningen Losskøyta Songvaar, v/ Ole Stian Øslebye, barnebarn av los Trygve Langfeldt.

Tidlig i januar hadde Frithjof besøk fra Sørlandet, av en gjeng som holder på å restaurere losskøyta ”Songvaar”. De ønsket spesielt å se på Frithjofs innredning, siden de nå har kommet så langt i restaureringen at de skal begynne å bygge innredning.

Jeg synes det er gøy med denne restaureringen. Da jeg var sjøspeider i Kristiansand, seilte vi sammen med Songvaar noen ganger da den var i KFUM Sjøkorps. Dette var i årene 1978-1981.

Foreningen Losskøyta Songvaar ble

dannet 5. februar 2019 for å ta seg av restaureringen. Foreningen er et samarbeid mellom Søgne kystlag, Bragdøya kystlag, Søgne historielag, Skolehuset Ny-Hellesund og Ny-Hellesund Vel. Planen er at ”Songvaar” skal restaureres og tilbakeføres til så nær originalt utseende som mulig og sertifiseres for 12 passasjerer. Tanken er at båten kan benyttes til å tilby dagsturer for medseilere og til formidling av maritim kultur og kystkultur.

Litt historie:

I dagbokjournalen til los Trygve Langfeldt siteres: ”Torsdag 14/1-1926 indtraf et sørgelig uheld idet skøiten ”Gaa Paa” forliste

ved Skarvøy. Det var storm og høy sjø da los Torsøe skulle på vagt. Med klossrevet seil som de hadde, negtet den da at vende og dens skjebne var da beseglet”.

I dagbokjournalen til los Hans K. Torsøe ble forliset nøkternt beskrevet slik: ”Torsdag 14. Vinden ONO stiv kuling, skyet luft og krap sjø. Da vi hadde vagt og skulde ved 8 a 9 tiden om morgenen krysse ud mellom Skarvø og Kabelø nektet skøiten at vende og gikk paa land og ble helt vrag”.

Det var bare pinneved igjen av ”Gaa Paa” og mannskapet ble plukket opp av sjøen.

Sammen med Hans K. Torsøe kontraherte Trygve Langfeldt losskøyta ”Songvaar” ved Høllen Skibsverft 27/5-1926 til en pris av kr 4.600,- for levering sist i august samme år. Skøyta ble av ukjent grunn ikke levert til losene før i august 1929.

”Songvaar” skulle være 37 fot lang, 14 fot bred og 6 fot og 8 tommer dyp.

Trygve Langfeldt la ned losvirksomheten ved krigsutbruddet 9. april 1940. Syvert Emanuel Tønnesen fortsatte losing gjennom krigsårene sammen med losgutt Torbjørn Ovesen. Solgt til Losdirektoratet i 1952 med fortsatt base i Ny-Hellesund. Overført til Oksøy i 1960. Overført til Kopervik i 1962 og lagt i opplag. Solgt fra Losdirektoratet til KFUM Sjøkorps. KFUM Sjøkorps ble nedlagt i 2012 og alle aktiva overført til 7. Kristiansand sjøspeidergruppe. Noen private eiere før Vest-Agder fylkeskommune kjøper båten fra et konkursbo i 2011. Den ble lagt i opplag på Bragdøya og under oppsyn fra Bragdøya kystlag. I oktober 2016 ble ”Songvaar” satt på land på Bredalsholmen, og søknad om vernestatus blir

Forts. neste side

Songvaar ved los Trygve Langfeldts hjem i Ny-Hellesund i 1929.

Foto: Anders Beer Wilse

utformet. "Songvaar" får status som vernet skip av Riksantikvaren i 2019 og det blir oppstart av restaurering på Bredalsholmen fartøyvernsenter. Båtbygger Håkon Danielssen skal være ansvarlig for restaureringen. Her er beskrivelse og begrunnelse som lå i søknaden til Riksantikvaren:

Fylkeskonservatoren mener at "Songvaar" er et historisk viktig og verdifullt kulturminne som må tilkjennes status som verneverdig på Riksantikvarens liste. Den kulturhistorisk verdien manifesteres i en høy grad av materiell autentisitet, samt en svært interessant og godt dokumenterte historie om fartøyet som losbåt. "Songvaar" er en av de første losskøytene som ble bygget for både seil og motor. Med den karakteristiske styrebrønnen akter, representerer "Songvaar" en overgangsform fra seil til motor på losskøytene. Særmerkt for "Songvaar" som losbåt er også den ikke hadde klyverbom. Fylkeskonservatoren fremholder som svært viktig den komplimenterende rollen fartøyet som seilende kulturminne vil ha i det fredete Ny-Hellesund kulturmiljø. Her skal særlig fremheves det store potensialet fartøyet vil ha som arena for formidling av losingens historie, lokalt som nasjonalt med utgangspunkt i den historiske uthavna Ny-Hellesund.

Det er et rikt historisk kildemateriale knyttet til fartøyet i form av byggespesifikasjoner, regnskap, korrespondanse, dekkdagbøker mm. for hele fartøyets levnetsløp som losfartøy. En mengde originalt utstyr som har hørt til "Songvaar" er bevart, blant annet de originale seilene, lanternene, kikkerten, skipsovn, halvmodellen m.m. Likeledes et rikt billedmateriale med flere fotografier av fartøyet under seil, tatt av fotograf Anders Beer Wilse da fartøyet var nytt. Samlet gir kildematerialet et svært godt grunnlag for en historisk riktig restaurering/tilbakeføring av "Songvaar" på antikvarisk grunnlag, samt grunnlag for å skrive fartøyets historie til

bruk i formidlingen. Det er også bevart et stort kildemateriale i form av, møteprotokoller og fotoalbum med tekstinnslag fra perioden 1966 – 2001 da "Songvaar" var tilknyttet sjøspeiderbevegelsen.

Etter fylkeskonservatorens vurdering oppfyller losskøyta "Songvaar" kravene til status som verna fartøy. Med grunnlag i overstående, og etter vurdering av søknaden fra FLS i 2018, anbefaler vi at losskøyta "Songvaar" med kjenningssignal LEUN, gis status som verna skip. Av hensyn til prosjektets videre framdrift håper vi på et snarlig svar fra Riksantikvaren.

Det var en medtatt skøyte som ble satt på land i 2016. Bl.a. hadde den sunket ved kai fordi strømtilførsel til lensepumpene ble brutt.

Dekk, hytte og luker samt hele innredningen ble fjernet og skøyta stod igjen kun med spant og hud før arbeidet med spantebytte kunne finne sted.

Betydelige råteskader medførte at stev-

Det rives 2019. Foto: Foreningen Losskøyta Songvaar.

ner, bjelkeveier, bjelker og mange spant måtte erstattes.

Skøyta skal brukes til kulturformidling av kystkulturen i Søgne. Med utgangspunkt i Ny-Hellesund skal den spesielt brukes til å formidle losingens historie og dens samfunnsmessige betydning. Losskøyta skal inngå som en del av, og som et supplement til den fredede uthavna og skal inngå i den totale verneplanen av Ny-Hellesund ettersom hun ble bygd i Høllen og var i drift i lostjenesten i Ny-Hellesund. Losskøyta representerer tidsperioden for overgang fra seil til motor. Losskøyta "Songvaar" skal være et levende prosjekt til bruk for barn og ungdom samt foreninger og lag. Båten skal stilles til rådighet med godkjent skipper. Losskøyta "Songvaar" bør tildeles fast kaiplass både i Høllen og i Ny-Hellesund. Losskøyta "Songvaar" er på Facebook, og mer historie, bilder og restaureringsdokumentasjon finnes der.

*Songvaar ferdig bordet i januar 2022.
Foto: Foreningen Losskøyta Songvaar.*

*Det er kommet på plass mange nye spanter.
Foto: Foreningen Losskøyta Songvaar.*

- Blikkenslagerarbeid
- Tak, fasade, piper
- Ventilasjon
- Sentralstøvsuger

Tlf. 33 13 07 50

post@gravdalblikk.no

SEILINGSPLAN 2023

NB: Planen trykkes i medlemsbladet før vi vet om vi får ny motor på plass før sesongen. Dette er altså en oversikt over turer vi ønsker å gjennomføre hvis mulig. Følg med på www.frithjof.no, der oppdateres seilingsplanen jevnlig. Mer info om de forskjellige turene får du ved å kontakte seilingsansvarlig Anne Thorenfeldt, 97612117, siden skipper foreløpig ikke er satt opp.

Dato	Tid	Sted	Arrangement
24. mai	1800-2100	Skottebrygga	Oppstart seilkurs , åpent for alle som melder seg inn i Frithjofs venner. En gang per uke i 4 uker. Påmelding ved frammøte første kveld. Pris kr 400,- betales ved påmelding
26.-29.mai	Avreise fredag ettermiddag	Skottebrygga	Pinsetur til Seil Isegran, Fredrikstad . For medlemmer.
31. mai	1800-2100	Skottebrygga	Seilkurs , kveld 2. Treningsseilas. Påmeldte deltakere.
4. juni	1000 - 1700	Skottebrygga	Tur til Svenner . Gratis for medlemmer. Vi har nå bare lov til å seile med egne medlemmer, så om du ikke er medlem fra før, må du melde deg inn i Frithjofs Venner for å bli med. Påmelding ved oppmøte på brygga.
7. juni	1800-2100	Skottebrygga	Seilkurs , kveld 3. Treningsseilas. Påmeldte deltakere.
10. juni	1800 - 2300	Skottebrygga	Skjærgårdstokt med strandhogg, sommerfest for medlemmer . Informasjon og påmelding til festkomiteen v/Vigdis Mette Amlie, 980 44 105
11. juni	1000 - 1700	Skottebrygga	Tur til Svenner . Gratis for medlemmer. Vi har nå bare lov til å seile med egne medlemmer, så om du ikke er medlem fra før, må du melde deg inn i Frithjofs Venner for å bli med. Påmelding ved oppmøte på brygga.
14. juni	1800-2100	Skottebrygga	Seilkurs , kveld 4. Treningsseilas. Påmeldte deltakere.
18. juni	1000 - 1700	Skottebrygga	Tur til Svenner . Gratis for medlemmer. Vi har nå bare lov til å seile med egne medlemmer, så om du ikke er medlem fra før, må du melde deg inn i Frithjofs Venner for å bli med. Påmelding ved oppmøte på brygga.
23. juni	1630-2100	Skottebrygga	Sankthans-tokt på fjorden. Frithjof II leder båtkortesjen fra Stavern via Franklinodden til Larvik. For medlemmer.
25. juni	1000 - 1700	Skottebrygga	Tur til Svenner . Gratis for medlemmer. Vi har nå bare lov til å seile med egne medlemmer, så om du ikke er medlem fra før, må du melde deg inn i Frithjofs Venner for å bli med. Påmelding ved oppmøte på brygga.
28. juni -2. juli	Se www.frithjof.no	Fra Skottebrygga	Nordisk Skuttræff, Hobro Danmark . For medlemmer. Skutetreff for tradisjonelle seilfartøy med regattaer og sosialt samvær.

20.-23. juli	Se www.frithjof.no	Fra Skottebrygga	Kystens Landsstevne, Jeløya, Moss. For medlemmer. Overnattingstur med skutetreff, maritime aktiviteter og sosialt samvær.
28. juli - 29. juli	Se www.frithjof.no	Skottebrygga	Colin Archer havnefestival. Skøytetreff med overnatting på Svenner fredag (for medlemmer), vennskapsregatta fra Skotta lørdag kl 11. Maritim dag på land.
3.- 6. august	Se www.frithjof.no	Fra Skottebrygga	Risør Trebåtfestival. For medlemmer. Tradisjonsrik festival for klassiske trebåter med rikholdig maritimt program både til vanns og på land.
9. august	1800-2100	Skottebrygga	Treningsseiling for medlemmer.
13. august	1000 - 1700	Skottebrygga	Tur til Svenner. Gratis for medlemmer. Vi har nå bare lov til å seile med egne medlemmer, så om du ikke er medlem fra før, må du melde deg inn i Frithjofs Venner for å bli med. Påmelding ved oppmøte på brygga.
16. august	1800-2100	Skottebrygga	Treningsseiling for medlemmer.
20. august	1000 - 1700	Skottebrygga	Tur til Svenner. Gratis for medlemmer. Vi har nå bare lov til å seile med egne medlemmer, så om du ikke er medlem fra før, må du melde deg inn i Frithjofs Venner for å bli med. Påmelding ved oppmøte på brygga.
23. august	1800-2100	Skottebrygga	Treningsseiling for medlemmer.
27. august	1000 - 1700	Skottebrygga	Tur til Svenner. Gratis for medlemmer. Vi har nå bare lov til å seile med egne medlemmer, så om du ikke er medlem fra før, må du melde deg inn i Frithjofs Venner for å bli med. Påmelding ved oppmøte på brygga.
30. august	1800-2100	Skottebrygga	Treningsseiling for medlemmer.
10. september	1200-1600	Skottebrygga	Kulturminnedagene i Vestfold: FII holder <i>Åpen båt</i> på Skotta.
21.-23. september	Se www.frithjof.no	Skottebrygga	Nordisk Gaffelriggseminar avholdes i år i Grimstad. Kunnskapsformidling, praktiske øvelser og sosialt treff. Overnattingstur for medlemmer.

TAKK TIL VÅRE ANNONSØRER

for den gode støtten de gir Frithjofs Venner

***Vi oppfordrer våre medlemmer til å bruke
firmaene som støtter oss.***

Hei kjære Frithjofvenner!!!

VELKOMMEN

til sommerfest på bøljan blå

*Lørdag 10. juni møtes vi på Skottebrygga
og seiler oss en tur.*

*Vi gjør strandhugg, tar kanskje et forfriskende bad
og koser oss med reker og tilbehør på en holme i Viksfjord.*

*Alle tar med seg reker, loff, tilbehør, drikke og
eventuelt noe godt til kaffen.*

Vigdís sørger for service, bestikk og kaffe.

Sangheftene blir med.

Andre musikalske innslag ønskes også velkommen.

Avreise kl 18 og retur ca kl 23.

Bindende påmelding til Vigdís innen torsdag 8. Juni.

Tlf 98044105/mail: vigdísamlie123@gmail.com

***Festkomiteen håper riktig mange blir med
og ønsker velkommen om bord!!!***

Eventuelle tilleggsopplysninger finner du på www.frithjof.no

*Fredrik har seilt Frithjof II siden han var 31 år.
Nå fyller han 70!*

Fredrik Lange-Nielsen Ildsjel og primus motor på Frithjof II gjennom 40 år

I samtale med Anne Ely Thorenfeldt

I anledning 70-årsdagen har vi invitert til samtale med Fredrik Lange-Nielsen. Seiler, psykolog og forfatter, ildsjel og dugnadsarbeider, skihopper og trimentusiast, amatørskuespiller, sanger og gitarist. Engasjert i Frithjof II fra skuta kom til Larvik som Cara i 1984 og fram til i dag. I de snart 40 årene som har gått siden Fredrik ble valgt inn som første leder for Stiftelsen losskøyta Frithjof II, har han hatt roller som styremedlem, stiftelsesmedlem, seilingsansvarlig, seilkursleder, mannskap, dugnadsansvarlig og redaktør for- og bidragsyter til medlemsbladet, i tillegg til å være en av de mest aktive skipperne. Ikke rart det blir Ildsjel-pris av sånt. Den fikk han i 2013. Han er uten tvil kontinuitetsbærer nr. 1 på Frithjof II.

Fredrik sitter over bordet for meg med en kopp kaffe. Vi spiser makroner, selv om han kommer rett fra middagen. Våken, slank og sporty – det er lite ved mannen foran meg som minner om en 70-åring.

- 70-årsjubilant, Fredrik! Hvordan føles det?

Fredrik ser alvorlig på meg. «Jeg romaniserer ikke det å bli 70, slik mange gjør. Jeg liker ikke at formen svekkes. Smidighet, balanse og handlekraft er ikke som før. Jeg har en helt annen respekt for utfordringene om bord nå. Jeg tar det ikke lenger som en selvfølge at jeg skal mestre reving i sterk vind

Fredrik fremfører Terje Vigen

Foto: Vigdis M Amlie

og mørke, og det er slutt på den tida da jeg hopper i vannet for å dra skuta av grunn, for å si det sånn, slik jeg gjorde i Citadellbukta i Stavern under et Sjørøvertokt for 20 år siden». Fredrik ler. «Jeg hadde båten full av unger og måtte bare finne en løsning. Jeg svømte i land med et fall, festet det, svømte ut igjen og klatra opp etter vaterstaget. Vi fikk faktisk krenget båten nok til at vi kunne

Forts. neste side **23**

bakke ganske greit ut av mudderet, men det jeg ikke visste, var at det hele ble filmet av TV-Vestfold, som tilfeldigvis var i nærheten.» Han rister på hodet. «Jeg gjorde mye sånt før. En annen gang da min egen 28 fots båt seilte langsomt mot land og vi ikke klarte å styre unna i bauten, hoppet jeg uti og fikk dyttet baugen rundt slik at vi akkurat gikk klar. Tida for slike stunt er definitivt over.»

Han tenker seg om litt og fortsetter: «Jeg kjenner meg heller ikke igjen i det at det skal være så fint å bli pensjonist, og det er det flere grunner til. Jeg likte å jobbe. Det å være i jobb tilfører livet en merverdi. Man føler seg verdifull i samspill med andre. Dessuten hadde jeg en engasjerende jobb jeg trivdes veldig godt i. Det var som en spennende føljetong, som stadig utviklet seg. Så er det kollegene, dine viktigste samarbeidspartnere, og mange av dem blir også nære venner og gode samtalepartnere. Det lærte jeg tidlig, helt tilbake til den tiden jeg jobbet på Lillegården. Der hadde jeg en kollega som jeg kunne prate med om alt, vi delte mange tanker og utvekslet viktige erfaringer om livet. Verdien av samspillet og det å få fellesskap til å fungere, det har jeg tatt med meg videre derfra. Det kan jeg savne som pensjonist»

Fredrik er utdannet psykolog og har spesialisert seg på vanskeligstilt ungdom. De siste 18 årene av sin yrkeskarriere var han leder for Skjerfheimkollektivet, et bo- og behandlingskollektiv for ungdom, hvor arbeidsfeltet er rus, adferdsproblematikk og sosial ferdighetstrening. Erfaringene hans derfra, men også hans lederegenskaper, menneskekunnskap og lune vesen kommer godt med om bord når han skal veilede blivende mannskap og få skutas lille fellesskap til å fungere.

På Frithjof har du alltid påtatt deg et spesielt ansvar for at styrearbeidet er godt organisert, at alle viktige avgjørelser styrebehandles og at seilingen foregår etter styrets bestemmelser.

- Er dette noe du har følt deg forpliktet til som en av grunnleggerne av stiftelsen, eller er du slik som type?

Fredrik tenker litt, men konkluderer raskt at han er nok slik som type. «Det handler om orden», sier han. «Som det står på plakaten jeg hadde på veggen på kontoret: «Det er bedre med system i rotet, enn rot i systemet!». Han ler, men understreker at det også er alvor i dette. «Det å strukturere arbeidet ligger dypt i meg og har nok alltid særpreget meg som leder. Jeg er opptatt av å organisere og få ting til å fungere. Prinsippene jeg jobber etter er først og fremst at samarbeidet skal fungere. Som leder vil jeg ikke gå foran, men bak, og se til at samspillet fungerer som det skal. Et annet særtrekk er et jeg har lett for å bli styrende når det gjelder å lage arbeidsbeskrivelser for roller og funksjoner. Det er jeg ikke så stolt av, men jeg lærer. Jeg er opptatt av medvirkning på alle nivåer, selv om jeg ikke alltid har vært flink nok til å gi positive tilbakemeldinger. Jeg har vært så fokusert på resultat, på det vi gjør, at

REALBYGG

TØMRING &
LARVIK AS VEDLIKEHOLD

- **TILBYGG/REHAB AV HUS OG HYTTER**
- **FORSKALING OG BETONGARBEIDER**
- **KJERNEBORING**
- **TAKSERING**

TLF: 33 19 23 88 / 92 21 51 75

www.realbyggjarvik.no

jeg kan ha tendens til å se andre som brikker i helheten. Dette har jeg fått tilbakemelding på og jobbet med, så jeg håper jeg har blitt flinkere. Jeg har lært etter hvert at man må ta vare på folk og på det sosiale hvis samspillet skal fungere godt.»

*- Vi må vel også nevne at selv om du er ufor-
skammet sprek for alderen, har du fått en ek-
stra belastning nå som du gjerne ville vært
foruten. Du har fått Parkinsons sykdom?*

«Ja, dessverre. Jeg fikk diagnosen for litt over et år siden. Jeg opplever mindre mestring på flere områder og det er krevende. Før var jeg rask og handlekraftig, men nå ser jeg med misunnelse på hvor fort du skriver for hånd. Se her, skal jeg vise deg hvor lang tid jeg bruker på å skrive navnet mitt.» Fredrik tar pennen og skriver møysommelig signatu- ren sin. Det blir pent, men det tar tid. – Det har blitt en utfordring å ta notater, også på tastatur. For ikke å snakke om å taste på te- lefonen. Det er en slags forsinkelse i syste- met, særlig på høyre side. Fremdeles kan jeg langt på vei overstyre symptomene, men det koster. Hvis jeg går vanlig, blir høyre bein hengende etter og jeg halter. Jeg må bevisst løfte høyre bein høyere for hvert skritt for å gå normalt. Bare en slik ting som å pusse tennene, den lille vridningen med børsten, krever mye konsentrasjon og det går sakte. Så ja, det er klart jeg er bekymret. Hvor lenge kan jeg for eksempel spille gitar på en måte som er verdt å høre på? Det finnes med- ikamenter mot Parkinson som kan bremse sykdommen, men så langt har jeg valgt å la være å ta dem, for de har en del bivirkninger. Jeg prøver heller å kompensere med trening, kosttilskudd og magnetterapi. Jeg har en bror som driver med alternativ behandling, og jeg får god oppfølging fra ham. Jeg trener fast og variert 4-5 dager i uka, med spinning, styrke, løping og svømming. Nå om vinteren liker jeg å gå på ski. I tillegg skal det være lurt å styrke stemmen, siden den lett kan bli

affisert av sykdommen, så det er bra at jeg synger i Tunklang Vokalensemble. For ti- den øver vi til skikkelig tøff Queen-konsert i Bølgen 22. april. I tillegg er både Brit og jeg med i Larvik Teater, hvor jeg to år på rad nå har spilt Bjørnson og deltatt i flere sangnum- mer i Archerspelet på Tollerodden.»

*- Man skulle tro at seiling og dugnadsarbeid
på Frithjof, i tillegg til hus, hytte, egen seil-
båt, trening, korsang og amatørteater ville
være nok til å fylle tiden din, men du har
overskudd til mer, har jeg forstått?*

Her trekker Fredrik på smilebåndet. «Tja, jeg kan jo nevne at jeg nylig hoppet på ski igjen, etter en 10 år lang pause. Jeg har hoppet på ski siden jeg var 10-11 år, og ble faktisk kretsmeister for yngre junior i Asker og Bærum i sin tid. Det siste rennet jeg del- tok i var i Brattli da jeg var 60. To år tidligere hoppet jeg 3 x 48 meter i veteran NM i Ski- en. Det høres kanskje litt rart ut å kaste seg ut i noe slikt igjen nå, alt tatt i betraktning, men jeg liker å utfordre meg selv. Denne gang var det K 20-bakken i Holmestrand vi hoppet i, og det gikk faktisk overraskende bra, så pla- nen er å fortsette litt med det framover. En annen ting jeg liker å utfordre meg selv på er snowboard.»

- Unnskyld, sa du snowboard?

– «Ja, snowboard. Det begynte litt til- feldig da yngstedatter Ida var 10 år og ville lære å kjøre brett. Da hun etter en stund gikk lei, fikk jeg byttet det leide barnebrettet til et voksenbrett og øvde til dagen var over. Det gav mersmak, og etter at hun ble voksen har vi hatt en årlig far/datter-tur til Hemsedal og andre alpinanlegg for å kjøre snowboard. Jeg merker jo at det er mer utfordrende nå, men vi gir oss ikke ennå.» Han legger til: «Og så kan vi jo nevne hytta. Den er jeg stolt av, for den har jeg faktisk bygd selv etter at jeg fyl- te 50. Selve hytta er riktignok et byggesett,

Forts. neste side

men tomte ligger en kilometer fra veien, og alt måtte kjøres inn med løypemaskin på vinterføre. I tillegg måtte det graves hull til og støpes 36 pilarer som hytta skulle stå på, så det var en stri tårn det året det stod på. Den ligger på Lifjell, og vi bruker den mye, særlig i vinterhalvåret, siden området byr på flotte skimuligheter og jeg er glad i å gå på ski. Den har ikke strøm eller innlagt vann, men det finnes en kilde der som er åpen hele året.»

- Hva med familien? Hvor lett har det vært å involvere dem i alle prosjektene dine?

Fredrik tenker litt igjen. «Midt i det hele er jeg nok også en familiemann. Jeg har et nært og godt forhold til begge døtrene mine. De er to omsorgsfulle og begavede jenter som virkelig beriker livet mitt. Jeg er gift for annen gang, og jeg har også vært så heldig at både Ingrid, eksen, og min kone Brit har vært positive både til Frithjof-prosjektet og alt det andre jeg har drevet med. De har gått seilkurs og bidratt på mange måter, og jentene har vært med på en rekke turer, fra barnetokt til Tall Ships Race. Brit, som jeg har vært sammen med siden 1990, og gift med siden 2008, er entusiastisk og raus til det meste jeg foretar meg og et godt følge på reisen. Vi tilbringer mye tid sammen og har mange felles interesser.»

- Tilbake til 70-årsdagen, hvordan skal du feire den?

Fredrik stråler opp. «70-årsdagen skal feires med familien i Spania. Vi har leid et stort, flott hus med plass til 12 i utkanten av Malaga, og der skal vi hygge oss seks dager til ende til høsten. Da blir vi hele gjengen samlet, store og små. Det gleder jeg meg til. - Du har altså seilt Frithjof i snart 40 år.

- Noen hendelser som peker seg ut blant seilminnene?

En kaffetår må til før han bestemmer seg. Det er nok å ta av i minnebanken. «Skal jeg pluk-

ke ut ett, så må det bli min første havseilas med Frithjof II under Colin Archer Memorial Race i 1988 fra Lauwersoog i Nederland til Larvik. Da oppdaget vi hvor godt skuta vår kunne seile! Vi hadde en 35 fots moderne havseiler bak oss et helt døgn, og så lenge vi seilte med godt stikk i skjøtene, hadde de ikke sjanse til å ta oss igjen. Da vi kom opp forbi Hanstholm økte det på fra vest, og vi skjønte at vi måtte se å få berget toppseil og klyver, samt reve storseilet. Men vi manglet erfaring, så det var ikke bare, bare ... Etter en drøy times baksing var imidlertid jobben gjort; vi lå bi med to rev i storseilet og kun fokka oppe. Da stikker Tore Sørensen hodet opp av luka, ser seg om og sier: «Jeg syns dere er flinke jeg, guttær!» Han hadde i mellomtiden laget spagettigryte til 8 mann under dekk i høy sjøgang, så han ble dagens helt.

Da det var klart for neste etappe lå vi med bakket fokk. Det startøyeblikket kommer jeg aldri til å glemme. Det blåste opp mot 18 m/sek i Skagerak den natta. Fokka var skjøtet i lo med slippstikk som skulle trekkes ut, mens det andre skjøtet var satt fast i le. Men slippstikket satt så hardt at jeg fikk det ikke løs før jeg røsket til med spenntak. Skjøtet før ut av brønnen som en piskesnert og fokka sto i le med et kanonsmell. Plutselig fløy vi nærmest av gårde, i 3 meter bølger. Den natta kommer til å stå klart i minnet så lenge jeg lever. Med så høye bølger og så mye vind inn på låringen må man virkelig slåss med rorkulten for hver bølgetopp for å unngå broaching. Båten girer over på siden, og man må legge alle krefter til for å holde kursen. Jeg pleier å stå bredbent i styrebrønnen med rorkulten rett over hoftekammen og godt tak i cockpit-karmene med begge hender. Man må virkelig bruke hele kroppen og være observant hele tiden. Ingen av de andre følte seg erfarne nok til å prøve seg, så jeg ble stående til rors hele natta. Selv om jeg var sliten, var jeg aldri redd, og det gav en enorm mestringsfølelse. Det eneste jeg har

vært med på som kan komme i nærheten av denne opplevelsen var en tilsvarende natt på «Ormen Stutte» midt ute på Atlanteren 10 år tidligere. - Vi hadde også en Skagen-seilas jeg ikke kommer til å glemme. Da var broren min, Nicolay og venninnen hans med. Vi lå og ledet på skøyta Flekkerøy midt ute i Skagerak. Vi slo så toalettet kom på le side. Da ropte damen på do: «Skal det være så mye vann her?» Vannet vasket over dørken på toalettet. Vi fikk varslet følgebåten. Snart dukket en stor gummibåt opp med redningsmannskap og bensindrevet pumpe som de tok med om bord og fikk tømt litt for oss, men vi ville ikke miste for mye tid, og seilte videre. Vi fulgte heller ikke med på radioen, så vi var ikke oppdatert. Først senere fikk vi beskjed av følgebåten om at regattaen var avlyst. Vi pumpet jevnt og trutt resten av veien til Skagen, med da båten skulle opp på slipp der, ble motoren druknet i vann. Det var slutten på det eventyret. FII måtte bli i Skagen og vi måtte ta ferja hjem.» Fredrik

ristet på hodet. Det har vært mange erfaringer som har måttet gjøres og lekser som har måttet læres på den harde måten.»

- Hva er drømmene dine for Frithjof videre?

«Jeg har ikke den samme optimismen lenger, dessverre. Det er en utfordring å holde det hele i gang, og vi sliter både på dugnadssiden og med å stille nok skippere og mannskap. Vi har ikke vært gode nok til å knytte til oss unge folk. Men, det dukker stadig opp gledelige løsninger - ting vi ikke hadde forutsett. I fjor fikk vi 500 000,- kr ekstra til driften av skuta, og i år har Stiftelsen fått fornyet energi gjennom en energisk og positiv ny leder i Lill-Torunn Kilde, så det er lys i tunnelen. Jeg håper virkelig at prosjektet vil leve videre, og at nye unge vil få øynene opp for gledene ved å seile gammel båt.»

Det er en drøm vi deler. Vi takker Fredrik for samtalen og gratulerer med 70-årsdagen 26. september!

Bruk din lokale

*Fisk og
delikatessebutikk*

Storgata 131, Torstrand
Tlf: 33 20 07 45

Georg Marius Larsen
FISK - DELIKATESSE

Mannen som bygde Fram

Anders Olsen – polarskuta «Fram»s byggmester

Liv Hem

«Denne artikkelen har vi hatt i familien min så lenge jeg kan huske, egentlig,» sier Kari Anne Nilsen. Hun er tippoldebarnet til Anders Olsen. Hun har sendt artikkelen «Anders Olsens – polarskuta «Fram»s byggmester» av LW, til oss i redaksjonen i Medlemsbladet, via seilingsansvarlig Anne, i Frithjofs Venner.

Den sto i Tidens Tegn, 20. mars, 1936, og er å finne på polarinstituttet.no. Artikkelforfatteren bak initialene LW, er grundig sjekket, men ikke å oppdrive med fullstendig navn. Ja, vet vi noe om denne byggmesteren av Fram?

Jeg treffer tippoldebarna til Anders Olsen, Kari Anne Nilsen og Gro Hamer, for en liten prat i Rekkevik, hvor «Fram» ble bygget. De er engasjert i slekta si og har en stor entusiasme rundt tippoldefaren, byggmesteren og hans historie. De er glade for den oppmerksomheten redaksjonen i medlemsbladet til Frithjofs Venner viser deres tippoldefar.

Slik starter LW: «I disse dager når Framhuset på Bygdøynæs skal innvies, og den merkelige og berømte skute er bevart for etterslekten, må det være på sin plass å minnes «Fram»s byggmester. Så vidt undertegnede har kunnet erfare er han ikke blitt nevnt i offentlige meddelelser om «Fram». Og dog burde vel han vært nevnt i forreste rekke. Ikke minst siden Fridtjof Nansen beviselig satte ham så høit.» - Av nysgjerrighet googler vi Polarskuta Fram som bekreftet dette, - han er ikke nevnt der. Men med stikkordet Anders Olsen derimot, dukker polarskuta opp.

LW skriver, kort fortalt, at Anders Olsen, født 1832, vokste opp på Brunla i Brunlanes og var av småkårsfolk (eller Sildevigen,

Anders Olsen med sin hustru Maren Margrethe Hansdatter

iflg Gro Hamer). Han var tidlig svært interessert i sjøen og i skuter og fikk prøve seg som læregutt på Jordfall skipsverft. For å lære mer, ville han etter et par år til Horten, til marinens verft og tok føttene fatt, - han gikk dit, bokstavelig talt. Etter enda to år dro han til sjøs da han fikk hyre på ei seilskute som skipstømmermann og «fôr viden i 7-8-år». Han var, slik en kan tolke det, sulten på å lære faget.

Etter hjemkomsten fra sjøen fikk han arbeid som skipsbygger hos Nils Aall ved Ulefos verft. De drev med trelast og eksport til

andre land og bygde egne seilskuter. – Anders Olsen stiftet etter hvert familie sammen med Maren Margrethe Hansdatter i 1853. De fikk tre barn, to gutter og en datter. (ref. Gro Hamer) – Nedgangstider førte til at de måtte flytte til Bamble og han fikk begynne på Porsgrunn verft, men jobbet kort tid der. Han lot ikke muligheten til en ansettelse som skipsbyggmester hos Knutsen og Herlofsen i Rekkevik i 1875, gå fra seg. Anders trivdes med å komme nærmere hjemstedet. Til å begynne med drev han mest med reparasjoner av ishavsskuter og fant igjen noen av de skutene de hadde levert fra Ulefos. – «Efter noen år blev verftet solgt til Colin Archer. Han var flink skipstegner og spesialiserte sig især for rednings- og lodsskøiter. Colin Archer tegnet og Anders Olsen bygde», skriver LW.

Fridtjof Nansens planer om en reise til Polhavet, på 1890-tallet, førte til at han tok kontakt med Colin Archer. Nansens idé var å skape en skute som ikke ville bli knust, men heller presset opp på isen når den kom inn i kraftig skruis. «Når Nansen skulde ha sin polarskute var det derfor naturlig at han henvendte sig til verftet i Rekkevik. Colin Archer påtok sig arbeidet og leverte tegningen. Anders Olsen bygde «Fram». Tor Borch Sannes fra Larvik, skrev boka «Fram», 2011, og dokumenterer en intens kommunikasjon mellom oppdragsgiveren Nansen og vitensmannen og skipskonstruktøren Colin Archer. Det fremgår av brevvekslingen mellom de to detaljerte diskusjoner om bl a konstruksjonen, form-linjer og spanter, materialvalg og størrelse og ikke minst vurderinger og hensyntagen til plassering av lasten. De oppsøkte hverandre ved flere anledninger og diskuterte og justerte tegningen. – Så når tegningene var klare, var den vitenskapelige debatten så godt som avsluttet og konstruksjonens detaljer kom fram i tegningen.

Colin Archer overlot så byggingen til sin skipsbyggmester. Anders Olsen kom med en viktig innvending. Han gjorde Archer opp-

merksom på at «med de materialdimensjoner som forutsatt, vilde Fram ikke kunne tåle ishavets påkjenninger,» skriver LW. Som bevis på den store tillit Archer viste Olsen, svarte han, «Bruk de dimensjonene De selv finner mest passende, Olsen!»

– Som en kuriositet kan nevnes at i slekta til Kari Anne Nilsen var det andre som også hadde høy kompetanse innen skips- og båtbygging. På 1800-tallet var det slik sett mange som drev med båtbygging rundt Larvikfjorden. Hun hadde en annen tiptippoldefar, skipsbygger Gjert Kristiansen (ft 1776) og skipsbygger og oldefar Jens Julius Gjertsen (ft 1850), gift med Anders og Maren Margrethes datter, Anne Mathea. – Anders Olsen som da var ansatt av Colin Archer, var i godt selskap, og hadde høy stjerne hos Colin Archer, – og det sier ikke lite.

Fakta om Fram fra Store Norske Leksikon: «Fram» hadde lengde 39 m største bredde 11 m, deplasement 4,75 m dyptgående med 800 tonn. Skroget fikk tre huder, – de innerste eik, det ytterste greenheart. (treart i laurbærfamilien fra det nordlige Sør-Amerika, svært hard ved, sterk og dessuten motstandsdyktig mot pælemark. Store norske Leksikon) Sammen med de grove spantene ga det skipssidene en tykkelse på 70 cm. Spantene ble innvendig garnert med pitchpineplanker. «Fram» ble rigget som en tremastet skonnert med dampmaskin på 220 hestekrefter. Ror og propell kunne heves i brønner for å unngå skade i kraftig isskruing. Driften over polhavet tok 1000 dager og ble gjennomført uten skader. – Det var formelig folkevandring i årene under byggingen 1891-92. LW nevner at da Fram skulle gå av stabelen, var den eneste gangen, han iflg en av hans sønner, skal ha uttrykt at hans far var nervøs.

«Nansen forsto å verdsette det utførte arbeid. Derfor vilde han hatt byggmesteren med til Kristiania til de festligheter som ventet, da han var innom Larviksfjorden ved hjemkom-

Anders Olsens Oldebarn, Kari Anne Nilsen og Gro Hamer foran minnesteinen

sten i 1896. Han lot ham da hente i landauer til et besøk om bord i «Fram». Men Anders Olsen var ikke å formå til å være med. Hans store beskjenhet tillot det ikke. – Når imidlertid kong Oskar II den 26. september 1896 etter «Fram»s hjemkomst sendte «Fram»s byggmester Anders Olsen «medaljen til belønning for fortjenstlig virksomhet i gull», så var det sikkert etter Nansens anbefaling», uttrykker LW. (Tippoldebarna etterlyser denne medaljen.)

LW avslutter artikkelen: «Når nu «Fram», skuten som førte Nansen over Ishavet 1893-96, Otto Sverdrup i 1898-1902 og Roald Amundsen til Sydpolen 1910-1912, skal vernes om i Framhuset på Bygdøyen, må også byggmesteren minnes. Takket være ham blev skuten så sterk at den klarte alle voldsomme påkjenninger den var utsatt for i nord og syd.

Anders Olsen døde i Sandefjord i 1899 mens Sverdrup var med «Fram» i Ishavet. I minnetalen ved båren nevnte sognepresten

spesielt hans store dyktighet og samvittighetsfullhet som skipsbygger, der også hadde skaffet ham kong Oskar II's påskjønnelse.»

Vi skritter opp mellom steinene rundt bautaen som står nede i Rekkevik. I perioden 1891-92, sto den her, Fram, under byggeperioden. Skuta må ha ruvet voldsomt der på stranda, 39 m lang. Kari Anne og Gro finner i teksten på baksiden av bautaen «Dyktige lokale håndverkere utførte arbeidet under ledelse av Anders Olsen. Okt. 1992».

Kilder:

Anders Olsen - polarskuta «Fram»s byggmester av LW. Fram av Tor Borch Sannes. Colin Archer, av Tolleroddens Venner. Store Norske Leksikon. Hans Aas, Vågemot Miniforlag. Tidens tegn, 20. mars, 1936 (faksimile). Tippoldebarna Kari Anne Nilsen (refr til slektsgransker Harry Rove) og Gro Hamer.

Minnesmerke for byggingen av Fram i Rekkevik

ADVOKATENE I LARVIK

Søren Ø. Hellenes
Advokat

soh@advokateneilarvik.no

telefon + 47 33 18 52 00

mobil + 47 926 05 444

Torget 11, 3256 Larvik
Postboks 245, 3251 Larvik

advokateneilarvik.no

Bortskjemt

Skjønnhet & Velvære

Damekonfeksjon str 34-60
Vesker & Sko

Tlf 41 62 30 30

bortskjemt.com

ANLEGGSGARTNERMESTER
Håkonsen & Sukke

**Alt innen
uteanlegg**

**Ring
Pål Sjulstad**

Telefon 916 58 739
www.hs-landskap.no
post@hs-landskap.no

**HILDE'S
RENHOLD AS**

FAGMESSIG RENHOLD

**Off. Godkjent
Renholdsbedrift**

33 12 00 00

FAGBREV

Medlem:

VIRKE
HVFØRINGSINSTITUSJONEN

www.hildesrenhold.no
post@hildesrenhold.no

FRANTZEN RØR AS

DIN LOKALE RØRLEGGER

- Nybygg
- Oppussing
- Vedlikehold og service

Tlf. 454 03 596
post@frantzenror.no

Fyrvokter på Tvistein

Fredrik Jensen

Fyrlys er en kodet melding. Lengder i sekunder på blink og lengder mellom blinkene skiller fyr og lykter fra hverandre. Lysene er sjøfartens første landkjenning, første møte med og bekreftelse på en kyst og en posisjon.

Tolkningen er avgjørende. Derfor er også fyrlysene symboltunge.

Jeg ble fyrvokterassistent på Tvistein i 1982. Med det valgte jeg en vei motsatt av mine kamerater hvor de fleste tok utdanning og etter hvert etablerte seg med jobb og familie på ulike steder. Som mange andre hadde jeg en fascinasjon av fyrlivet, og jeg tok det altså helt ut, ved at jeg ble ansatt på Tvistein.

Stasjonen ble etablert så sent som 1908. Den hadde parafinbrenner som etter hvert ble avløst av acetylenbrenner og senere igjen elektrifisert med strøm fra diesellagregater. De fleste fyrstasjonene hadde fyrmester og to betjenter. Mester og 1. betjent med familier og 2. betjenten som ungar. Hadde familiene unger, var det egen guvernante som ga privatundervisning. Det viser hvor viktig fyrene ble vurdert, og hvilken status fyrene hadde i samfunnet.

På 50-tallet ble ordningen med familiestasjoner endret til tårnstasjon med fire betjenter. Vaktordningen var tre mann som delte døgnet mellom seg. Tre uker på vakt og en uke fritørn. Da jeg begynte, var vi to betjenter med 14 dager på og 14 dager av. Vi hadde vakt fra kl. 2 om natten til kl. 2 neste natt. Da purret vi den andre betjenten. Det

Forfatteren driver eget firma.

ble altså vekselvis tidlig og sen nattevåking annen hver natt, men jeg har aldri hatt problemer med søvnen.

Ved vaktskifte var det oftest mye drag ved brygga, så det kunne bli både en, to og tre dager før vi fikk byttet mannskap og fikk proviant og post.

Betjenten som ikke hadde vakt, sto opp kl. 8 om morgenen og begge jobbet ordinært om dagen med vedlikehold.

På Tvistein sto det to aggregater til lys og to til tåkediafon. Det var engelske Listermotorer. De tidligste var tungbygde en sylindrede maskiner med store svinghjul og håndsviv. Tåkemotorene var vannavkjølte med cisterne for regnvann i kum under dørken.

Vi hadde lys i boligen tilsvarende tiden fyrlyset brant. Dette fulgte kalenderen med makstid 19 timer ved vintersolverv og 5 timer ved St. Hans. Etter å ha fylt diesel og olje og justert gapet på ventilene, var det skumringstime med kaffe på kjøkkenet. Her lot vi dagslyset svinne, før vi startet aggregatet og innledet kvelden med elektrisk lys.

Etter hvert ble lys og maskiner utstyrt med fotoceller og automatikk. De siste årene gikk vi alene og jobben besto langt på vei av ren kontroll av mekanismene ved siden

av vedlikehold. Vinteren -88 låste vi døra og heiste båten på vannet for siste gang. Det var rart å se seg tilbake, og å vite at nå sto husene tomme. Sjøfuglene var langt på vei våre venner og husdyr. Nå var de alene på vakt.

Jeg var ung da jeg kom ut på fyret, og det krever en del selvdisciplin å venne seg til denne tilværelsen. Men jeg opplevet den aldri som monoton. Ulike gjøremål er en ting, sjølivet en annen og ikke minst var skiftende vær en fascinasjon som gjorde fyrlivet til en tilværelse mer enn at jeg så det som en ordinær arbeidsplass.

En annen, og vesentlig del av minnene fra årene på fyret, var at flere av betjentene var krigsseilere. Det var sterkt å bli fortalt noen av de opplevelsene disse guttene hadde vært gjennom. For meg ga det en innsikt i

deres skjebner. For dem var det et tilbakevendende mareritt, natt etter natt.

Ved at fyrstasjonene skulle automatiseres og avbemannes, fikk jeg aldri fast ansettelse, men jobbet i en periode som ble 15 år som vikarbetjent. Etter 6 år på Tvistein kom jeg til Svenner hvor jeg også var i nærmere 6 år. I denne tiden hadde jeg også vakter på Fuglehuk, Færder, Torungen, Lyngør og Ryvingen. På den måten fikk jeg kjenne atmosfære og miljø på ulike stasjoner.

Nå er livet helt annerledes på fyrene. Ivrige dugnadsgjenger skaper både sosialt liv og bygningsvern av beste merke. Jeg takker for mine minner på Tvistein – og med honnør gleder jeg meg over møtet mellom det gamle fyret og de nye entusiastene som har tatt over omsorgen for stasjonen.

Tvistein fyr.

www.faugstad-elektro.no

Alt innen elektro i Larvik og omegn.
Gunstige priser. Kontakt oss for en
uforpliktende samtale.

Bredochsgt. 1

3256 Larvik

Tlf.: 33 16 38 00

Fax: 33 16 38 01

Støtt Frithjof II med Grasrotandelen fra Norsk Tipping

Slik gjør du:

Få spillekort hos kommisjonær, eller på www.norsk-tipping.no.

Ta med deg strekkoden og ditt spillekort til en kommisjonær, eller send SMS:
GRASROTANDELEN 977151694 til 2020 (tjenesten er gratis) eller Internett:

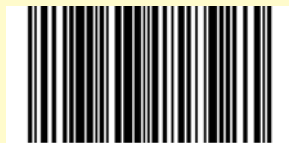
www.grasrotandelen.no

eller www.norsk-tipping.no,

eller bruk Norsk Tipping Mobilspill.

GRASROTANDELEN [®]

LOSSKØYTA FRITHJOF II

Organisasjonsnummer: 977151694

32774977151694

Takk for at du støtter oss via
Grasrotandelen

YACHTING

Hold bunnen glatt og fri for groe –gjennom hele sesongen!

KRISTE Foto arkiv

Det beste med NonStop er at den gjør båtpussen rask og enkel. Glem alt som heter sliping, pussing og skraping. Skyll rent om høsten og rull på nytt bunnstoff om våren. NonStop er selvpolerende og båtens bevegelse i vannet sørger for polering av bunnstoffet.

- < UNIK EFFEKT MOT BEGROING
- < INGEN SKRAPING, SLIPING ELLER PUSSING
- < FOR ALLE BÅTER

Les mer om båtpussen på www.jotun.no

Arild Andersen Elektro AS

Trenger du elektriker?

elektrikerkjeden

Din trygghet - vårt ansvar!

Tlf. 33 13 55 90

www.aaelektro.no

Bergs
Rør og Byggservice as

*Kvalitet og service
til en fornuftig pris*

Tlf 922 02 422

www.bergsror.no

BYGGMAKKER
STAVERN

Tlf: 33 13 99 66

LEVERANDØR AV
TRELAST OG BYGGEVARER

Ken Aarsten Transport AS
Kranbil

Utleie/salg av lagercontainere

Transport/kranbiler

Tlf. 41 60 70 80

www.derdubor.noken_aarsten

Frithjofprodukter

Losskøyta Frithjof – hundre år med losing og lystseilas.

Boka er skrevet av James Ronald Archer og Fredrik Lange-Nielsen, og er en svært interessant beretning om Frithjofs unike historie.

T-skjorter i bomull

Pga færre størrelser: Offwhvite Str. 12-13 år og XL. Marineblå 12-14 år, S (stor i str) og XL Pris **kr 100,-**

CD'n Frithjof II

Identisk med den gamle kassetten, full av sommer, venner, kyst og bølgeskvulp.

Pris 100,-

Kystkultur i Vestfold. Frithjofs venner 30 år... og vi seiler videre

Her er samlet artikler fra medlemsbladene som belyser liv og virke langs kysten fra generasjoner tilbake og til vår egen tid.

Samlet av
Fredrik Lange-Nielsen,
Marit Ønvik og Line Lund.

Pris: kr 300,-

*Alle produktene kan kjøpes hos
Vigdis Mette Amlie, tlf: 980 44 105,
vigdisamlie123@gmail.com*

Må produktene sendes, kommer porto i tillegg

*Boka Kystkultur i Vestfold kan
også kjøpes hos
Norli Bokhandel på Amfi, Larvik.*

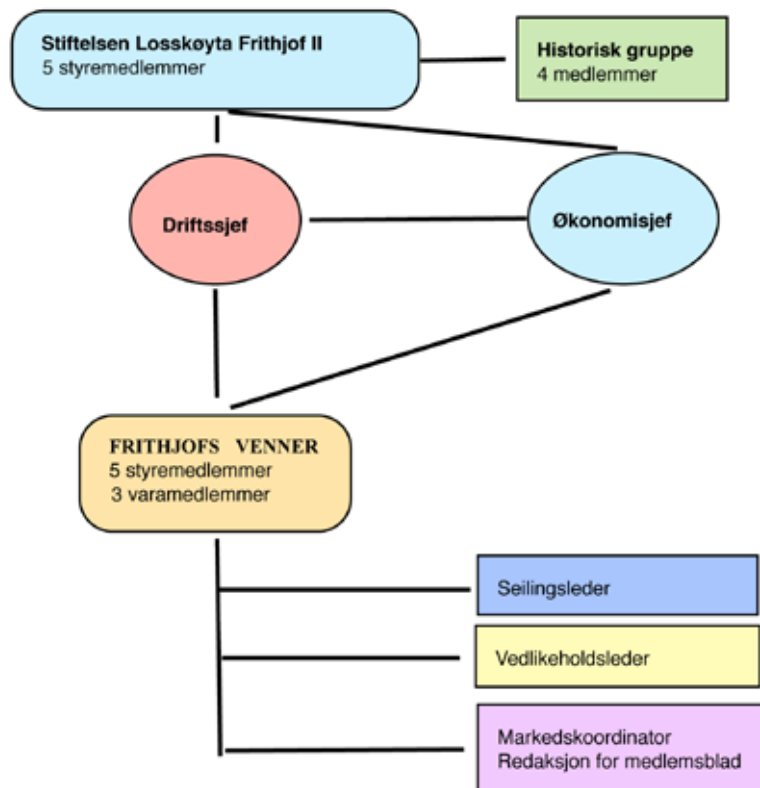
Skal du flytte?

Ved hver utsendelse av medlemsblad og medlemskontingent får vi ekstraarbeid med blad/brev i retur fordi noen har flyttet. Automatisk omadressering fra Posten har begrenset varighet, og etter perioden returneres sendingen med påskrift "Adresse ukjent" eller "Omadresseringsperiode utløpt".

Hvis du skal flytte så husk på oss!!!

Send oss en lapp eller en epost. Det sparer oss for både ekstra arbeid og ekstra porto. Send til erling@augland.net

Losskøyta Frithjof II - Organisering

Stiftelsen Losskøyta Frithjof II

Styrets oppgave er å opprette årlig avtale om vedlikehold og drift, samt utarbeide årlige budsjett. Følge opp alle myndighetskrav i hht stiftelsesloven og Stiftelsens vedtekter samt forestå søknader om offentlige og private tilskudd til utbedring av den historiske losskøyta.

DRIFTSSJEF

Sørge for at avtale om drift, vedlikehold og utbedringer følges og ha overoppsyn med losskøyta samt utarbeide drift og vedlikeholdsprogram.

ØKONOMISJEF

Forestå regnskapsføring og inn-utbetalinger for Stiftelsen og Venneforeningen i tråd med god regnskapsskikk.

FRITHJOFS VENNER

Styrets plikt og ansvar er å forholde seg til avtale om bruk (drift), vedlikehold, utbedring og markedsføring av losskøyta og forholde seg til godkjent årlig budsjett samt bistå Stiftelsen i en aktiv markedsføring slik at losskøyta er til nytte og glede for alle som søker en historisk maritim opplevelse.

Styre i Stiftelsen Losskøyta Frithjof II

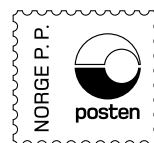
Funksjon	Navn	Adresse	E-post	Mobil	Representerer forening
Leder/ sekretær	Lill-Torunn Kilde	Buerhagen 23 3234 Sandefjord	ltk@eviggronn.no	918 81 999	Frithjofs venner
Styremedl./ Økonomi	Erling Augland	Fjellvikveien 4	erling@augland.net 3280 Tjodalyng	982 31 827	Frithjofs Venner
Styremedl.	Thor Ivar Gulliksen	Svaleveien 14 3258 Larvik	gullikth@hotmail.com	452 66 495	Foreningen Larvik Sjøfartsmuseum
Styremedl.	Dag Oscar Oppen Berntsen	Brunla allé 22 3290 Larvik	do@forskningsradet.no	918 26 538	Kystlaget Fredriksvern
Styremedl.	Fredrik Lange-Nielsen	Snarveien 5 3260 Larvik	brilehne@online.no	905 67 956	Foreningen Larvik Sjøfartsmuseum
Driftsgruppe koordinator	Hans Petter Skontorp	Rødbergsvingen 4 3267 Larvik	hans.petter.skontorp@live.no	979 77 977	

Styret i Frithjofs Venner

Funksjon	Navn	Adresse	E-post	Mobil
Styremedlem	Einar A. Andersen	Vestre vei 29 1397 Nesøya	post@nestinvest.no	922 63 340
Styremedlem	Vigdis Mette Amlie	Trygvesgate. 15 3267 Larvik	vigdisamlie123@gmail.com	980 44 105
Styremedl.	Magne Gaasemyr	Sanden 16 3264 Larvik	magne.gaasemyr@gmail.com	982 98 472
Styremedlem	Geir Foss-Pedersen	Eidgata 4, 3264 Larvik	gfpeders@gmail.com	909 83 464
Styremedlem	Svein Flusund	Rogneveien 5 3290 Stavern	sflusund@online.no	992 90 804
Varamedlem	Eling Kragset Vold	Oterøyveien 2, 3260 Larvik	elin.kragset.vold@vtfk.no	
Varamedlem	Hans Petter Skontorp	Rødbergsvingen 4, 32627 Larvik	hans.petter.skontorp@live.no	979 77 977
Varamedlem	Linda Nilsen Augland	Fjellvikveien 4 3280 Tjodalyng	linda@augland.net	920 53 061

Andre sentrale funksjoner

Funksjon	Navn	Adresse	E-post	Mobil
Dugnadsansvarlig	Fredrik Lange-Nielsen	Snarveien 5 3260 Larvik	brilehne@online.no	905 67 956
Seilingsansvarlig	Anne Thorenfeldt	Storgata 68 3262 Larvik	anne.thorenfeldt@gmail.com	976 12 117
Pr/rekvisiter	Vigdis Mette Amlie	Trygvesgate 15 3257 Larvik	vigdisamlie123@gmail.com	980 44 105
Redaksjon medlemsblad	Fredrik Lange-Nielsen	Snarveien 5 3260 Larvik	brilehne@online.no	905 67 956
	Liv Hem	Mesterfjellveien, 57 3257 Larvik,	livhem@hotmail.com	913 33 386
Web/internett	Erling Augland	Fjellvikveien 4 3280 Tjodalyng	erling@augland.net	982 31 827

Bli en “Frithjof-vønn”!

Losskøyta Frithjof II eies av en stiftelse som står ansvarlig for drift, vedlikehold og restaurering. Skøyta venneforening - Frithjofs Venner - har som oppgave å støtte opp om Stiftelsens arbeid og å skape et levende miljø rundt båten.

Bli med du også! Støtt opp om bevaringen av Frithjof II. Bli medlem i “Frithjofs Venner”. Det koster lite, men er til stor hjelp for oss, og du får selv mye igjen for medlemskapet. Det forplikter ikke til dugnad eller annen form for innsats, men har du lyst til å arbeide aktivt med bevaring av Frithjof II, er du hjertelig velkommen.

Aktiv eller ikke, så vil du få tilsendt vårt medlemsblad “Frithjof II”. Bladet speiler aktivitetene i foreningen og inneholder ellers artikler med historisk tilsnitt knyttet til Frithjof og kystkulturen. Her får du også tilbud om gratis medlemsturer med Frithjof II, og invitasjoner til fester og forskjellige arrangementer. Medlemsskapet gir deg bedre muligheter til å bli kjent med skøyta historie. Samtidig er du med på å sikre at Frithjof blir bevart for framtiden, og får seile i sitt opprinnelige farvann.

Ja, jeg/vi ønsker medlemskap

Navn:	☐ Enkelt medlemskap (kr 400,- pr. år)
Adresse:	☐ Familiemedlemskap (kr 500,- pr. år)
Poststed:	☐ Pensjonister (kr 250,- pr. år)
Telefon:	☐ Aktiv / Passiv
E-post:	

Velkommen blant Frithjofs Venner:

Du kan kopiere eller skrive av talongen.

Sendes til:

Frithjofs Venner, Postboks 134, 3251 LARVIK

Du kan også sende opplysningene på E-post til: erling@augland.net